

כיצד מפיקים שמן?

קרא את הקטעים שלך.

עץ הזית

שמן זית מפיקים מפרי עץ הזית. עץ הזית גבוה ורחב, יש לו גזע עבה ומחוספס ועלים מחודדים בצבע ירוק כהה. העץ יכול לחיות שנים רבות. יש בארץ עצי זית עתיקים מאוד שהם בני יותר ממאה שנה. עץ הזית הוא אחד משבעת המינים שבהם נתברכה ארצנו. במדינת ישראל יש חוק האוסר לעקור עצי זית.

פרי עץ הזית

פרות עץ הזית הם הזיתים. צבעם של הזיתים ירוק כהה. הם מבשילים בסתיו ואז מוסקים אותם. (קטיפת זיתים נקראת מסיקה) אם משאירים את הזיתים על העץ זמן נוסף הם ממשיכים להבשיל וצבעם הופך שחור. כך יש לנו גם זיתים ירוקים וגם זיתים שחורים. טעמם של הזיתים מר, וכדי שיהיו טובים למאכל יש לכבוש אותם במי מלח עם תבלינים. הזיתים מכילים שמן ולכן מפיקים מהם שמן זית.

כיצד מכינים שמן מהזיתים?

לאחר שמוסקים את הזיתים מביאים אותם לבית הבד. בית הבד הוא מפעל שבו מכינים שמן זית. שם מנקים ושוטפים את הזיתים היטב ומעבירים למכונה המרסקת אותם לעסה. את העסה מעבירים למכונות המכרידות את השמן מרסק הקליפות ומהמים עד שהוא הופך להיות נקי וצלול. את השמן הצלול ממלאים בבקבוקים ושולחים למרכולים ולחנויות מכולת.

בעבר, כשעוד לא היו מכונות, היו מרסקים את הזיתים בין שתי אבנים גדולות ומעבירים את הרסק לסלי קש. על הסלים היו לוחצים בעזרת קורת עץ כבדה כדי לסנן את השמן מהרסק.

נכיר פעולות קטיר שונות:

הפעולה נקראת קטיר.
הפעולה נקראת בציר.
הפעולה נקראת מסיק.
הפעולה נקראת קציר.

*קוטפים תפוזים, אפרסקים
*בוצרים ענבים
*מוסקים זיתים
*קוצרים חטה

השלימו את המשפטים:

*בעונת הבציר _____ ענבים בכרם.
*החקלאי _____ את הזיתים ושלח אותם לבית הבד.
*הילדים יצאו לפרדס _____ תפוזים.
*בעונת הקציר החקלאים יצאו לשדה _____ את החטה.

כְּתֹבוּ מָה לְמִדָּתָם

*עַל עֵץ הַיָּת:

הַגִּזַּע שְׁלוֹ _____

הָעָלִים _____

הוּא יָכוֹל לַחֲיוֹת _____

*עַל הַיָּתִים:

צָבָעִם _____

הֵם מְבַשִּׁילִים בְּעוֹנֹת _____

טַעֲמָם _____

כְּדִי שְׂיִהְיוּ טוֹבִים לַמֶּאֱכָל צָרוּךְ _____

הֵם מְכִילִים _____

מֵהוּ סֵדֵר הַפְּעֻלוֹת הַנָּכוֹן (כְּתֹב מְסַפְּרִים)

____ שׁוֹטְכִים אֶת הַיָּתִים.

____ מַעֲבִירִים לְמִכּוֹנוֹת הַמִּכְרִידוֹת אֶת הַשֶּׁמֶן מִהַרְסָק.

____ מְרַסְקִים אֶת הַיָּתִים.

____ מוֹסְקִים אֶת הַיָּתִים.

____ אֶת הַשֶּׁמֶן הַצָּלוּל שׁוֹלְחִים לְמִרְכּוּלִים וְלַחֲנִיּוֹת מִכָּלֵת.

____ מַעֲבִירִים אֶת הַיָּתִים לְבֵית הַבַּד.

קְרָא אֶת הַשְּׂאֵלוֹת וְסַמֵּן בְּקוּ אֶת הַתְּשׁוּבָה הַנְּכוֹנָה:

1. מָה עוֹשִׂים כְּדִי שֶׁהַיִּזְיִתִּים יִהְיוּ שְׂחֹרִים?

א. מְשַׁקִּים אֶת הָעֵצִים.

ב. מְשַׁאֲרִים אֶת הַיִּזְיִתִּים עַל הָעֵץ זְמַן נוֹסֵף.

ג. מוֹסְקִים אֶת הַיִּזְיִתִּים מִיָּד כְּשֶׁהֵם מִבְּשִׁילִים.

2. אֶת הַיִּזְיִתִּים

א. מוֹסְקִים

ב. בּוֹצְרִים

ג. קוֹטְפִים

3. מָה אוֹסֵר הַחֹק בְּמִדֵּינַת יִשְׂרָאֵל?

א. לֶאֱכֹל יִזְיִתִּים.

ב. לְמַכּוֹר יִזְיִתִּים.

ג. לַעֲקוֹר עֵצֵי יִזְתָּ.

4. מָה יֵשׁ לַעֲשׂוֹת כְּדִי לֶאֱכֹל אֶת הַיִּזְיִתִּים?

א. לְמַטֵּק אוֹתָם.

ב. לְכַבֵּשׁ בְּמִי מֶלַח וְתַבְלִינִים.

ג. לְבַשֵּׁל אוֹתָם.

עֲנוּ עַל הַשְּׂאֵלָה

אֵיךְ הָיוּ מְפִיקִים שֶׁמֶן זַיִת לְכַנֵּי שֶׁהָיוּ מְכוֹנוֹת?

תמונה טמונה

בְּכָל תְּמוּנָה מְשֻׁהוּ אֵינוֹ כְּשׁוּרָה
הֵתוּכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַהֶלְכּוֹת וּלְכַתֵּב לֵיד כָּל אַחַת
מֵהַתְמוּנוֹת?
צְבְּעוּ לַהֲנָאתְכֶם.

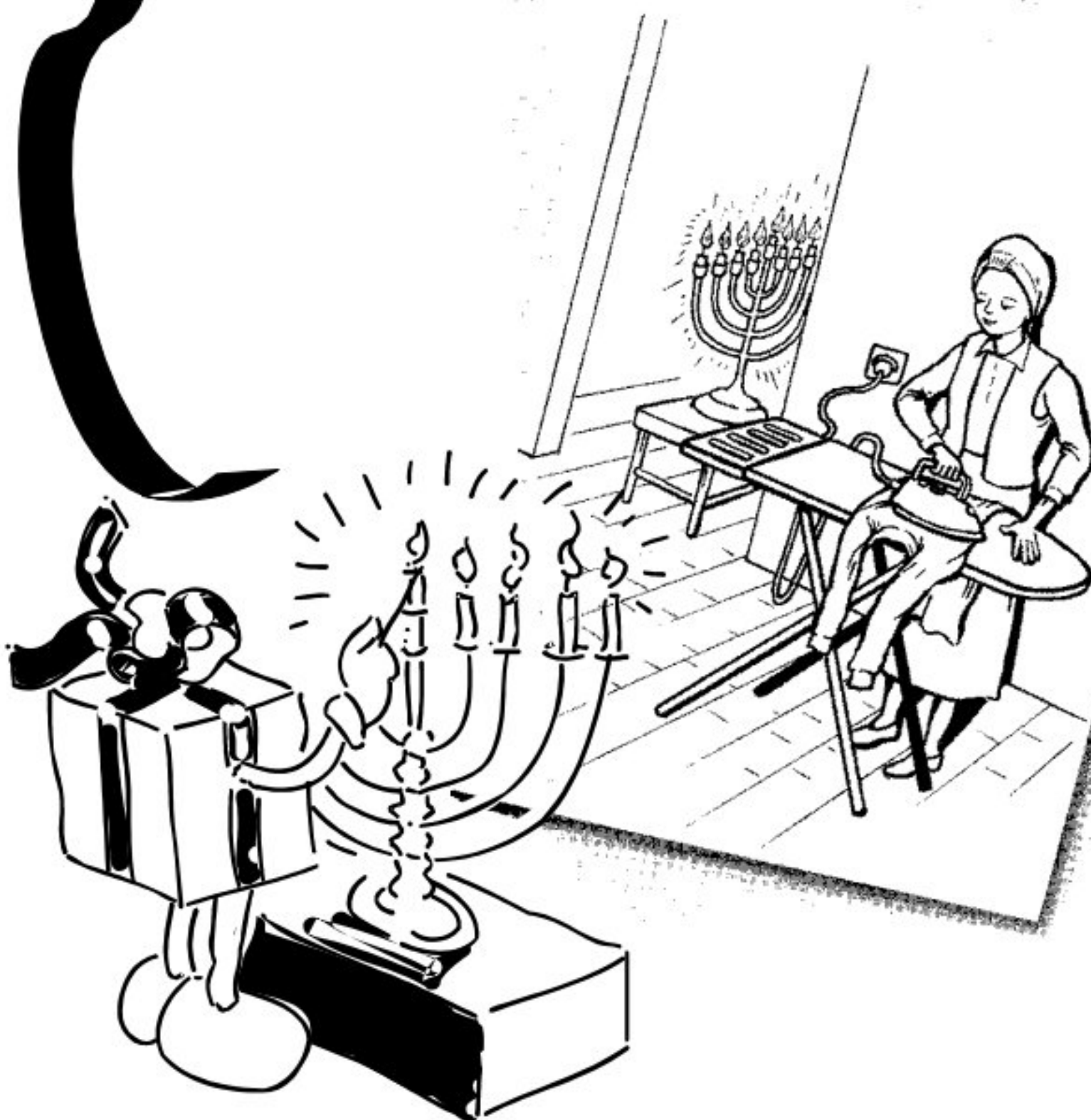

1

2

3

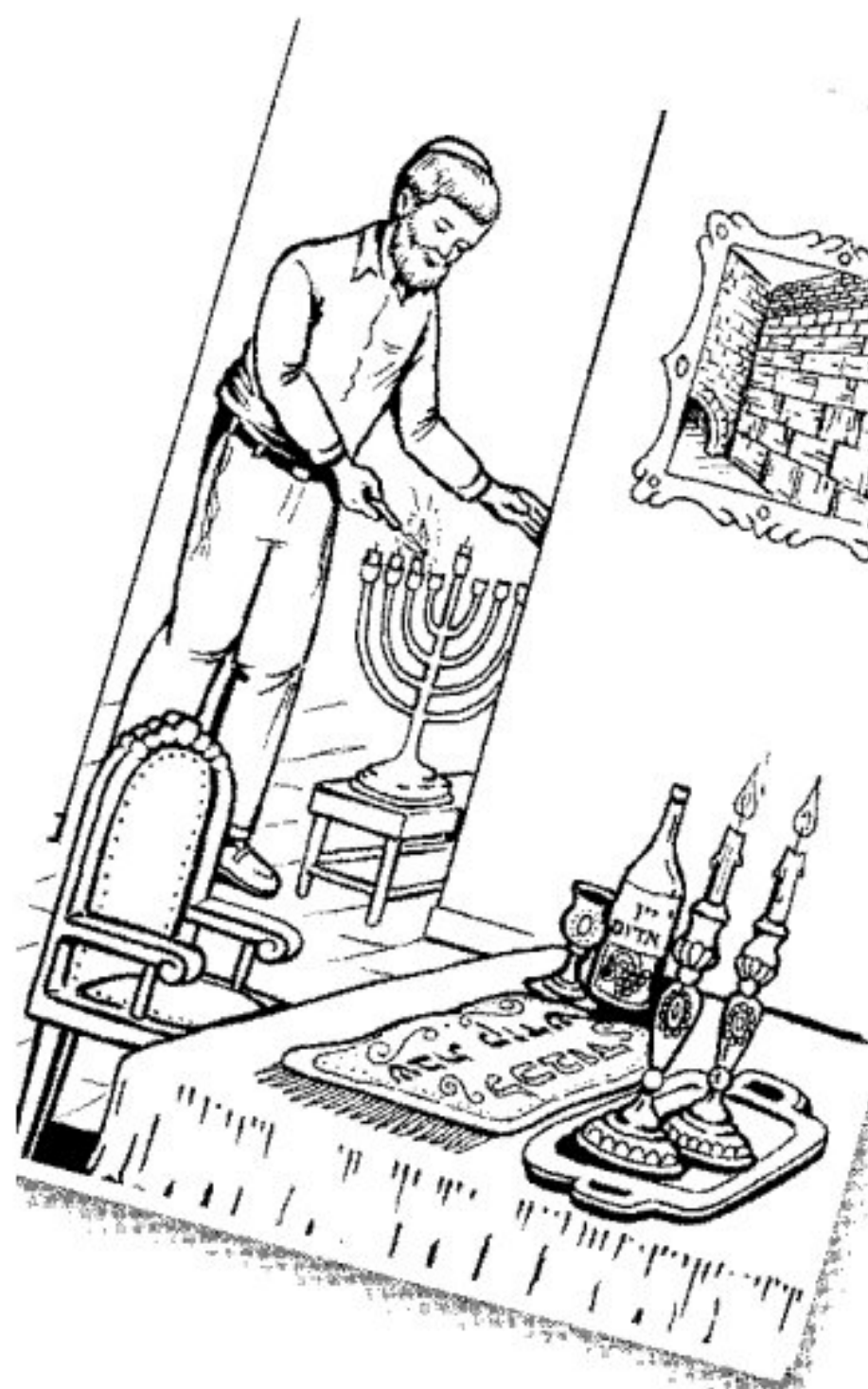

.1

.2

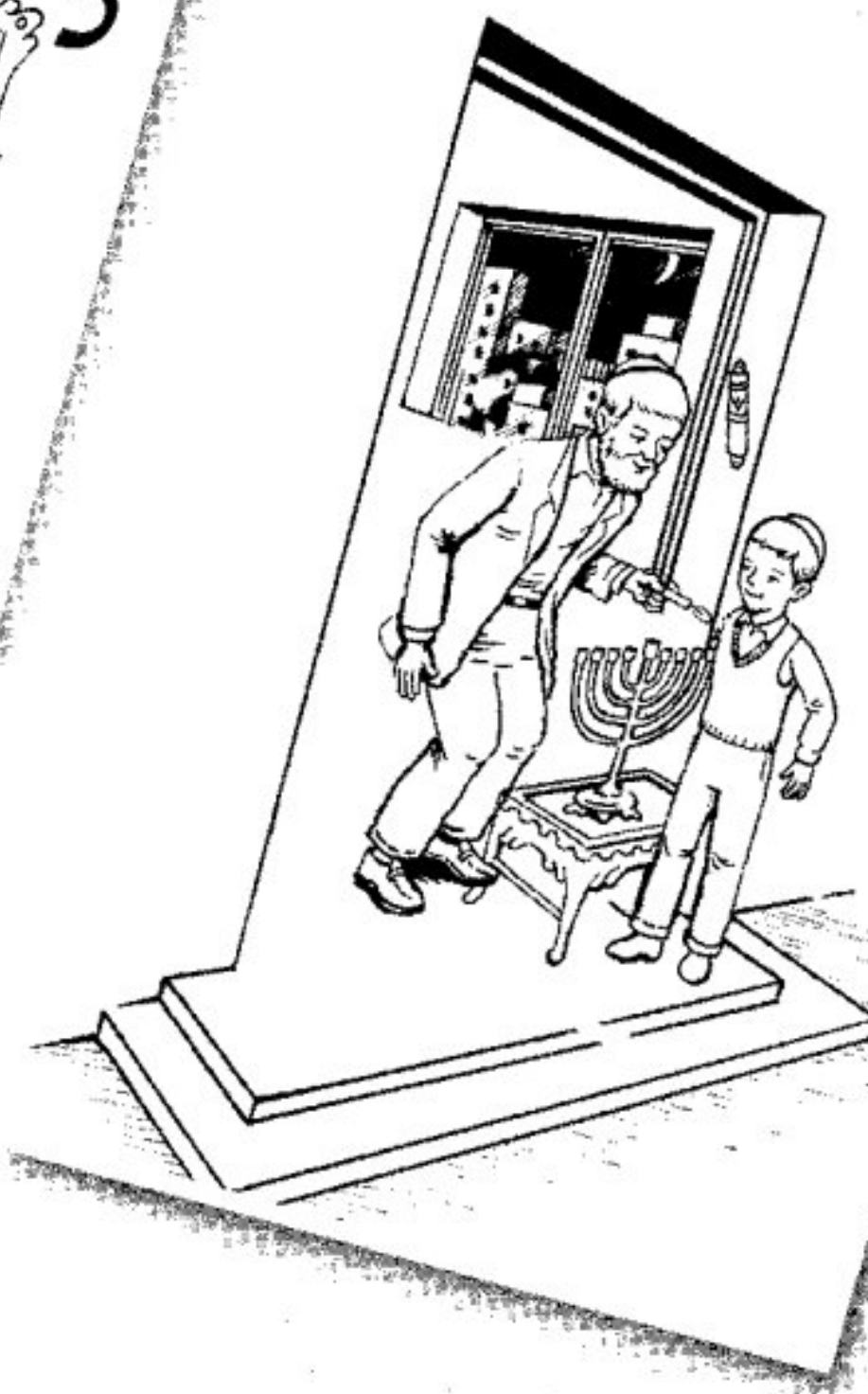
.3

4.

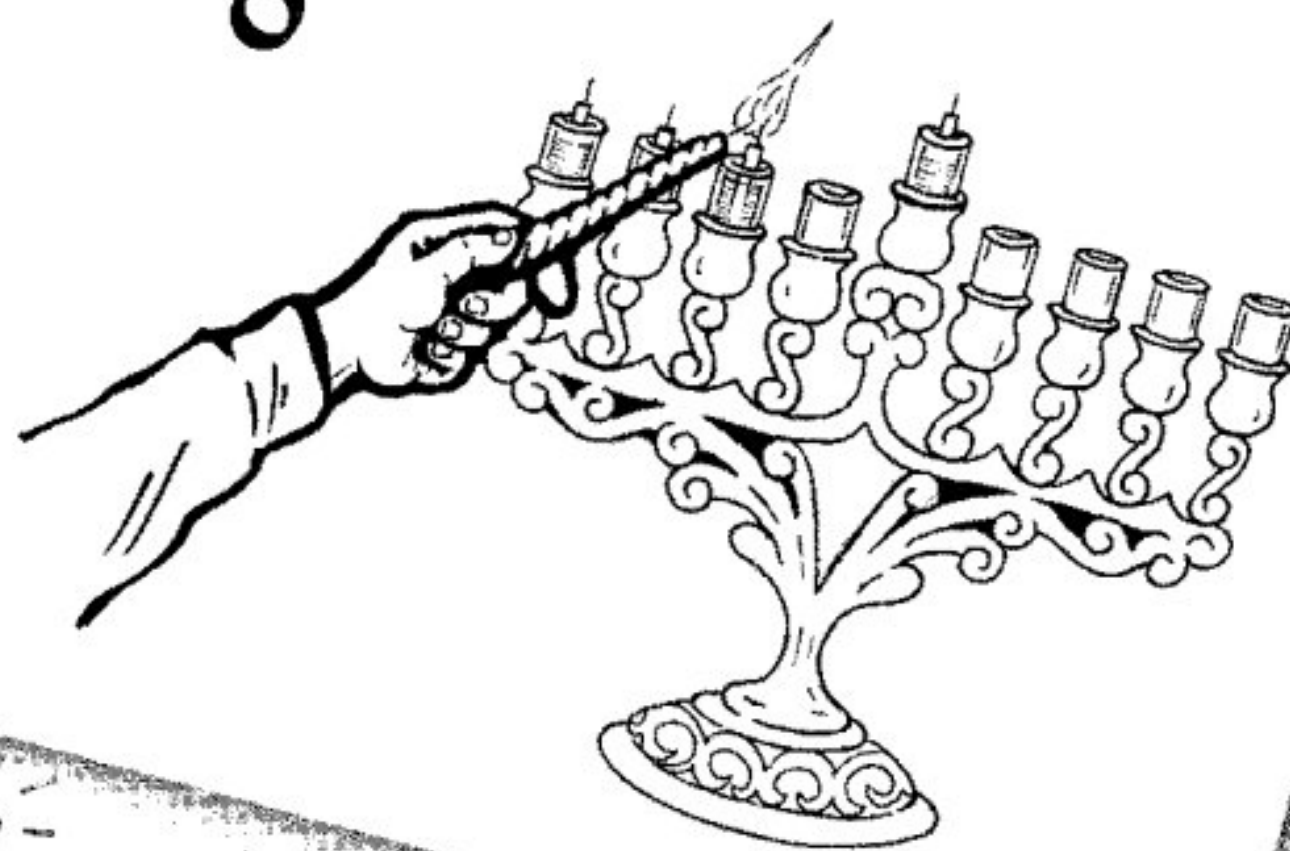

5

4

6

5.

6.

אחת, שתיים שלוש-אני סופר בראש!

קרא את הספור.
כתב תרגילים מתאימים ופתר.

אמא הכינה 8 ספגניות למשפחה. פתאום צלצל
הטלפון.

"הדודה חיה רוצה לדבר אתך" - אמר איציק לאמא.
לאחר שאמא שוחחה עם הדודה, אמרה לאיציק:
"הדודה רוצה לבוא אלינו יחד עם כל משפחתה. צא
לחנות וקנה לי 10 ספגניות". איציק הלך מיד אך חזר
ללא ספגניות:

"חשה אמר. שכדאי לנו לקנות את האריזה המיוחדת
של 12 ספגניות כי מחירו הרבה יותר זול!"
כמה ספגניות נוספות על מה שאמא בקשה יש
באריזה זו?

תרגיל:

תשובה:

אמא הסכימה לקניה זו ואיציק חזר
הביתה עם ספגניות.

כמה ספגניות יש עכשו בבית?

תרגיל:

תשובה:

הַדּוֹדָה חַיָּה הַגִּיעָה עִם יְלָדֶיהָ וּבִידֶיהָ מִגֶּשׁ עֶטוּרִי:

קִנִּינוּ לָכֶם דָּבָר שְׂוִידָאִי יִשְׁמַח אֶת לְבַבְכֶּם.

אִמָּא הִרִימָה אֶת הָעֵטִיכָה וּמִצָּאָה... מִגֶּשׁ עִם 12

סִפְגָּנוֹת מֵהַחֲנוּת שֶׁל מִשָּׁה...

כִּמָּה סִפְגָּנוֹת יֵשׁ עֲכָשׁוּ בַּבֵּית?

תַּרְגִּיל: _____

תְּשׁוּבָה: _____

הַבִּקּוּר הַמְשֻׁפָּחֵתִי הָיָה מְהִנָּה וְכָלֶם שְׂמָחוּ מְאֹד.

אִמָּא הַגִּישָׁה אֶת הַסִּפְגָּנוֹת ל- 18 הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּמְצְאוּ

בַּבֵּית בְּאוֹתָהּ הַנְּשָׁעָה.

כִּמָּה סִפְגָּנוֹת נִשְׁאָרוּ עַל הַמִּגֶּשׁ?

תַּרְגִּיל: _____

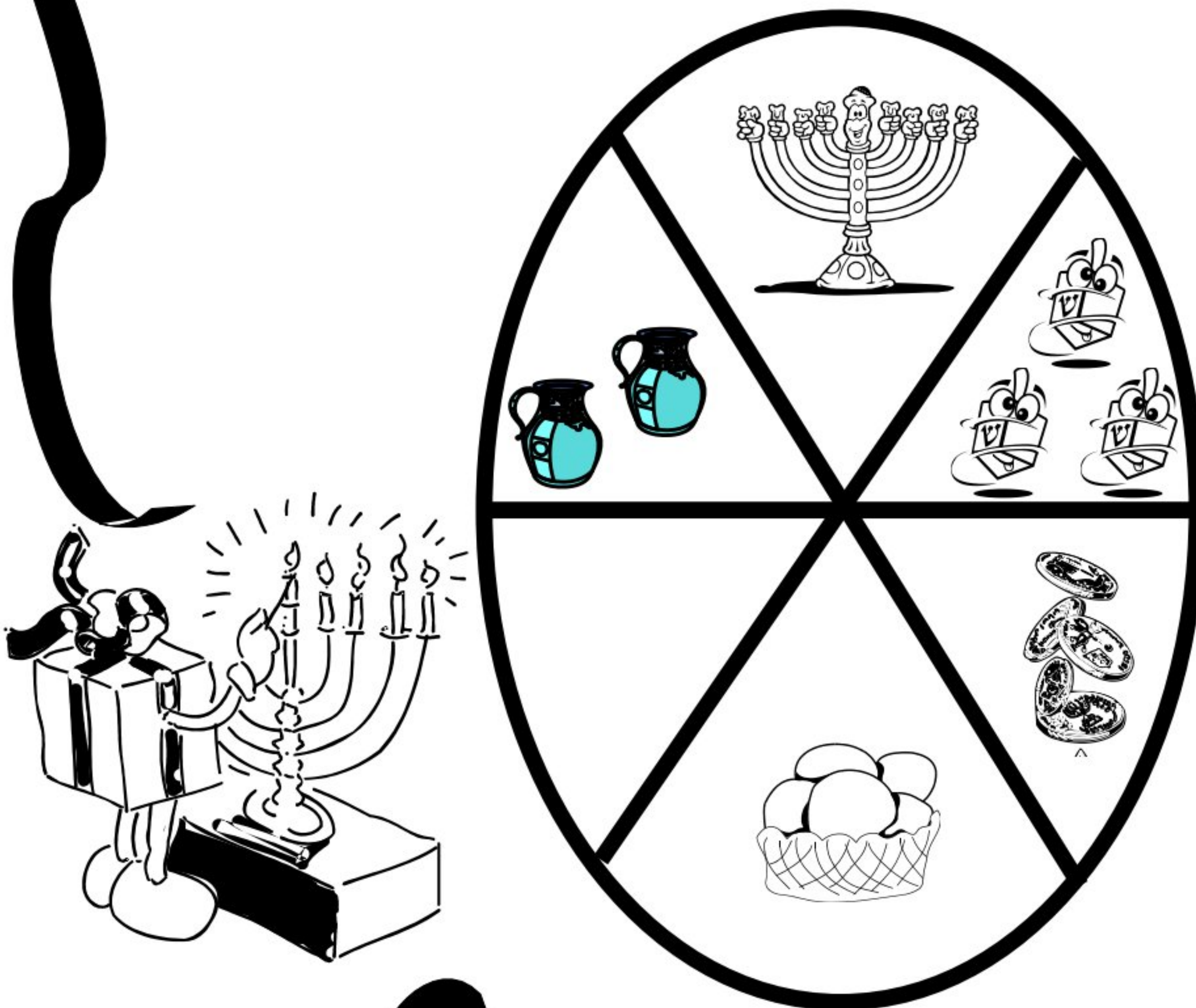
תְּשׁוּבָה: _____

חשבון עם סביבון

הוראות למשחק סביבון ונקודות לשני משתתפים.

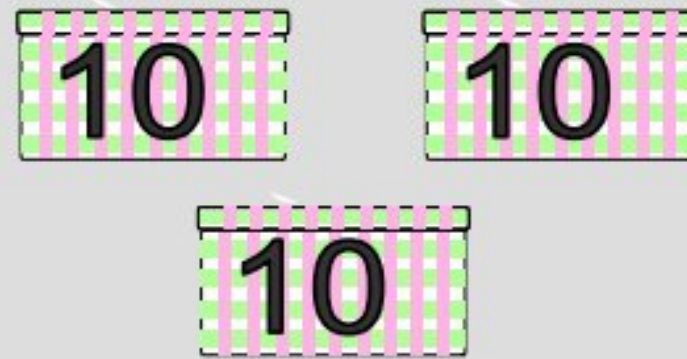
1. צבעו את לוח המשחק והכינו סביבון פשוט ודרך לרשם נקודות.
 2. כל אחד בתורו מסובב את הסביבון מנקודת המרכז.
 3. אם הסביבון נפל על ציור החנכיה - המשתתף זכה בנקדה אחת.
 - אם הסביבון נפל על שני כדים - המשתתף זכה בשני נקודות.
 - אם הסביבון נפל על שלשת הסביבונים - המשתתף זכה ב-3 נקודות.
 - אם הסביבון נפל על חמשת הסכגניות - המשתתף זכה ב-5 נקודות.
 - אם הסביבון נפל על חמשה שקלים - המשתתף הפסיד 5 נקודות.
 - אם הסביבון נפל על חלק ריק - המשתתף מפסיד תור.
- המנצח הוא המשחק שצבר ראשון 10 נקודות.

במאפיה

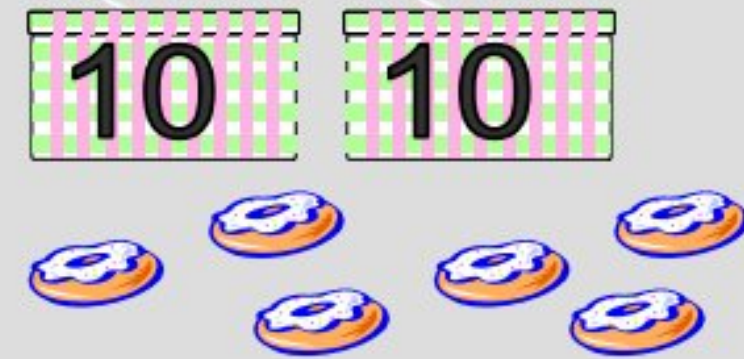
במאפיה אפשר לקנות ספגניות בקפסא שבה 10 ספגניות או בבודדים. כל משפחה קנתה את הפמות הדרושה לה. כתבו ליד כל קניה את מספר העשרות והאחדות ואת מספר הספגניות שקנו.

משפחת דדון

עשרות ____
אחדות ____
ספגניות ____

משפחת לוי

עשרות ____
אחדות ____
ספגניות ____

משפחת דוידוביץ

עשרות ____
אחדות ____
ספגניות ____

משפחת זכריהו

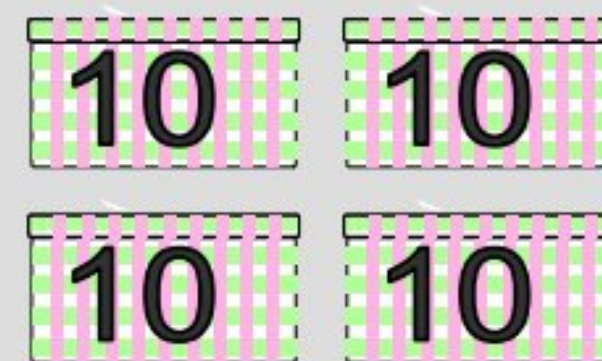
עשרות ____
אחדות ____
ספגניות ____

משפחת ארז

עשרות ____
אחדות ____
ספגניות ____

משפחת שי

עשרות ____
אחדות ____
ספגניות ____

איזו משפחה קנתה את הפמות הגדולה ביותר?

איזו משפחה קנתה את הפמות הקטנה ביותר?

תפזורת מצוירת

לפניכם רשימת מלים. קרא את המלים המפורות במהירות ואת המלים שאינן מפורות בעזרת חלקה להברות. מצא את המלים בתפזורת (ישר, הפוך, למעלה, למטה, אלכסון) וצבע את המלים שמצאת בתפזורת לפי המשבצות. ותמצא את הציורים המסתתרים.

א	כ	ב	ד	ג	ק	ד	ו	ה	ג	ו	ת	ז	א	ח	י
ט	ג	י	צ	כ	ה	ל	ג	מ	ז	נ	ת	ס	ט	ע	ב
כ	ח	א	מ	ט	ג	ר	נ	ע	ח	נ	ו	כ	ה	ר	ז
ת	ל	י	ס	נ	י	ס	ד	ל	פ	ה	צ	ו	ד	ש	ש
ש	ד	ב	ד	ג	ב	פ	ל	ב	ק	י	ל	ד	מ	מ	ל
ה	ק	ו	צ	ז	כ	ת	ח	נ	ע	ע	ט	נ	ס	י	כ
א	ל	ס	ג	ע	מ	ה	פ	ק	ז	ד	ש	י	ט	ד	א
כ	ב	א	מ	ד	נ	ו	ו	צ	ל	ח	ב	ג	ו	י	ו
ט	מ	ש	ע	ל	כ	ו	י	י	ק	י	ב	ת	ג	נ	א
ה	ר	ו	נ	מ	ח	ז	ט	ה	ה	ז	ד	ח	ה	ה	ת
מ	י	ה	כ	ק	פ	ל	ע	ו	ר	פ	ש	צ	ת	ל	ק
ו	מ	נ	ס	ד	פ	ז	צ	ד	ו	ק	י	ר	כ	י	ש
ח	מ	כ	ב	ש	ה	נ	ב	ה	ט	ג	ק	ד	מ	ל	ה
ס	פ	ת	ח	ג	ל	ח	מ	ז	ה	מ	ח	ל	מ	א	ר
ד	צ	ש	ה	י	צ	ק	ג	ר	ל	ע	ב	ש	צ	ט	א
א	ע	ט	ב	פ	ו	כ	ד	ז	ח	ב	ה	פ	ו	ת	ת

לילה
עקל
נר
חנכה
ילד

מלחמה
מנורה
מקדש
שמן
יהודה
יום
יו

מכבש
פתח
חפש
חומה
אש
מדליק
מכבי

